

ZIMOWISKO
Hufca ZHP Sochaczew

„Duch Gór”

Plan i scenariusz

Sochaczew, 2019 r.

opracowała: Anna Wasilewska

Wstęp

Szklarska Poręba jak żadne inne miasto w Karkonoszach identyfikuje się z postacią Ducha Gór.

Źródło: <https://www.szklarskaporeba.pl/o-szklarskiej-porebie/historia/krolestwo-ducha-gor.html>

To tu wśród zielonych lasów, w dolinie rzeki Kamienna, na zboczach Karkonoszy i Gór Izerskich rozciąga się magiczny ogród historii, tradycji, wierzeń, magii i natury. Jego niekoronowanym władcą jest Duch Gór zwany: Karkonoszem, Liczyrzepą i Rzepiórem.

Nieprzewidywalny jak siły natury. Jak one, czasem bezlitosny i okrutny, czasem łaskawy i opiekuńczy. Pan na swych włościach, pilnie strzegący podziemnych skarbów i troskliwie opiekujący się żywymi stworzeniami mieszkającymi w granicach jego królestwa. Prawdopodobnie tak stary jak same góry.

Źródło: <https://www.szklarskaporeba.pl/o-szklarskiej-porebie/atrakcje-i-zabytki.html>

Legendy o Duchu Gór znane trzem narodom – Czechom, Niemcom i Polakom, które przekazywano w ludowych podaniach z pokolenia na pokolenie, były wielokrotnie tematem prac karkonoskich artystów. Jednak za pierwszych propagatorów mitu o Rzepiórze należałoby uznać Walończyków. Nie tylko rozpowszechniali opowieści o groźnym Panie Karkonoszy, ale też tworzyli dla własnych potrzeb nowe podania, godne Braci Grimm. Strach przed czyhającymi w niedostępnych górach niebezpieczeństwami i respekt przed Duchem Gór powstrzymywały miejscowych przed wyprawami po skarby ziemi na wzór walońskich przybyszy. Z czasem z pierwotnego, dosyć demonicznego wyobrażenia Rzepióra, postać ta przeradza się w włóczącego się po górach starca z długą, siwą brodą i nieodłącznym atrybutem – potężnym kosturem. Duch Gór, pełni rolę strażnika przyrody a tym, którzy naturze nie okazują należnego szacunku płata, wyrafinowane w skutkach, figle.

Pod koniec XIII w. tereny dzisiejszej Szklarskiej Poręby zostały kupione przez zakon Joannitów z Cieplic w celu poszukiwania złota i szlachetnych kamieni. W połowie XIV w. powstała pierwsza huta szkła. Późniejszym właścicielem terenów oraz inicjatorem powstania kolejnych hut była rodzina Schaffgotschów, której majątek obejmował obszar gór i przedgórze. W tym czasie Karkonosze były penetrowane przez poszukiwaczy skarbów ziemi, przybyłych tu z zachodniej Europy zwanych Walończykami. Ślady po ich obecności pozostały do dnia dzisiejszego to sztolnie, wyrobiska, szyby a także tajemne znaki ryte na skałach, które świadczą również o bogactwie mineralnym tych terenów.

Szczegółowy Plan Zimowiska

Sobota

Wyjazd z Sochaczewa - przyjazd na miejsce i zakwaterowanie.

Apel rozpoczynający, omówienie spraw organizacyjnych.

Podział uczestników na zastępy.

Niedziela

8⁰⁰ Pobudka,

8³⁰ – 9⁰⁰ Śniadanie,

10⁰⁰ Wyjście na zajęcia w terenie,

Lodowisko

Wyjście na lodowisko w centrum Rodzinnego Parku Rozrywki Esplanada.

16⁰⁰ – 17⁰⁰ Obiadokolacja,

17⁰⁰ – 17³⁰ Cisza poobiednia,

17³⁰ – 20³⁰ Zajęcia wieczorne,

Harcerskie świeczkowisko, podczas którego lepiej się poznamy, zastępy pokażą pląsy oraz zaśpiewają kilka piosenek . Jednocześnie zastępy utworzą okrzyki i własne nazwy.

21⁰⁰ Toaleta wieczorna,

22⁰⁰ Cisza nocna.

Poniedziałek

8⁰⁰ Pobudka,

8³⁰ – 9⁰⁰ Śniadanie,

10⁰⁰ Wyjście na zajęcia w terenie,

Krucze Skały

Okazała grupa skalna na prawym brzegu rzeki Kamiennej na wysokości 718 m n.p.m. Tworzą ją dwie potężne baszty granitowe o wysokości do 30 m, będące doskonałym punktem widokowym na Dolinę Kamiennej, część miasta i Góry Izerskie.

Dojście: z centrum miasta szlakiem czerwonym (ul. Sikorskiego) potem ul. Mickiewicza.

16⁰⁰ – 17⁰⁰ Obiadokolacja,

17⁰⁰ – 17³⁰ Cisza poobiednia,

17³⁰ – 20³⁰ Zajęcia wieczorne,

Budowa z użyciem różnych przedmiotów z odzysku (wykorzystując recykling nadajemy przedmiotom drugie życie) makiety charakterystycznych miejsc które zwiedzaliśmy. Ocena wykonanych prac przez jury.

Materiały programowe: (pudełka, farby, taśma klejąca, klej, flamastry)

21⁰⁰ Toaleta wieczorna,

22⁰⁰ Cisza nocna.

Wtorek

8⁰⁰ Pobudka,

8³⁰ – 9⁰⁰ Śniadanie,

10⁰⁰ Wyjście na zajęcia w terenie,

Wyprawa na narty biegowe.

Szklarska Poręba - Jakuszyce - to jeden z najlepszych ośrodków narciarstwa biegowego w Europie. Po zbiórce nastąpi pobranie nart z wypożyczalni, nauka pierwszych kroków prowadzona będzie przez instruktora.

Narciarstwo biegowe jest jedną z bezpieczniejszych dyscyplin narciarskich. Spacer, czy nieforsowny bieg może uprawiać wiele osób, nawet bez wybitnych umiejętności. Te zresztą można łatwo nabyć i się podszkolić.

16⁰⁰ – 17⁰⁰ Obiadokolacja,

17⁰⁰ – 17³⁰ Cisza poobiednia,

17³⁰ – 20³⁰ Zajęcia wieczorne,

Część pierwsza nauka szyfrów:

- zastępy będą uczyły się harcerskich szyfrów (m.in. Alfabet Morse'a, GA-DE-RY-PO-LU-KI, PO-LI-TY-KA RE-NU, Czekoladka, Ułamkowy itp.), sprawdzian zdobytych umiejętności nastąpi podczas różnych zadań i gier terenowych, a także w trakcie pisania zaszyfrowanych listów do kadry i między sobą,

Część druga nauka węzłów:

- zastępy nauczą się różnych węzłów, które są przydatne podczas codziennego życia, np. węzeł płaski, węzeł ratowniczy itp.,

21⁰⁰ Toaleta wieczorna,

22⁰⁰ Cisza nocna.

Środa

8⁰⁰ Pobudka,

8³⁰ – 9⁰⁰ Śniadanie,

10⁰⁰ Wyjście na zajęcia w terenie,

Leśna Huta

Dzięki bogatym złożom kwarcu i dużej ilości niezbędnego drzewa w podkarkonoskich lasach Szklarska Poręba od dawien dawna związana była ze szklarstwem. Pierwsza huta powstała w dzisiejszej Szklarskiej Porębie Dolnej, nad Szklarskim Potokiem w połowie XIV wieku.

W hucie na oczach widzów wykonuje się ręcznie formowane szkła barwione w masie. Można obserwować wytop różnych form szklanych od ozdób po wazony i naczynia. Hutnicy używają przy tym dawnych narzędzi i form kuglarskich, co przydaje produkowanym tutaj przedmiotom dodatkowego waloru rzemieślniczej perfekcji. Materiałem jest przede wszystkim stłuczka szklana z domieszką piasku szklarskiego.

16⁰⁰ – 17⁰⁰ Obiadokolacja,

17⁰⁰ – 17³⁰ Cisza poobiednia,

17³⁰ – 20³⁰ Zajęcia wieczorne,

Bieg za znakami patrolowymi - wersja wieczorna. Liczba uczestników: 5-6 patroli po 6-7 osób. Miejsce: teren płaski, pagórkowaty, zalesiony (wykorzystaną zostaną szlaki piesze położone najbliżej miasta). Czas: 80-120 min. Prowadzący instruktor wyrusza w teren znacząc drogę

znakami patrolowymi. Znaki pozostawia na ziemi, rysuje kredą na drzewach, układa z kamieni, patyków itp. Po drodze ukrywa listy. Co 15 min za instruktorem prowadzącym wyruszają kolejno patrole wyposażone w latarki i czołówki. Ich zadaniem jest właściwe odczytanie pozostawionych znaków, odszukanie listów i ich odczytanie, dojście za znakami do określonego miejsca (wybranego wcześniej w zależności od warunków pogodowych). Wygrywa ten patrol, który w wyznaczonym czasie przejdzie całą trasę, odnajdując wszystkie listy. Utrudnieniem jest pozostawienie w listach polecenia wykonania jakiegoś zadania, np. szkicu drogi, pomiaru odległości. Patrolom nie wolno niszczyć listów, ukrywać ich w innym miejscu itp. Za takie postępowanie patrol może być zdyskwalifikowany.

21⁰⁰ Powrót do ośrodka, toaleta wieczorna,

22⁰⁰ Cisza nocna.

Czwartek

8⁰⁰ Pobudka,

8³⁰ – 9⁰⁰ Śniadanie,

10⁰⁰ Wyjście na zajęcia w terenie,

Chybotek

Od XIX wieku jedna z głównych atrakcji turystycznych Szklarskiej Poręby. Kilkumetrowej wysokości grupa skalna złożona z kilku granitowych bloków. Najwyżej położony kamień o średnicy ok. 4 m wsparty w 2 miejscach daje się łatwo rozkołysać. Ze względu na swój kształt zwany był także „Misą cukru”.

Z Chybotkiem związane są walońskie podania i legendy o **Duchu Gór**. Skatę tę otaczała aura tajemniczości i według starodawnych opowieści zamykała ona wejście do podziemnego skarbcza.

16⁰⁰ – 17⁰⁰ Obiadokolacja,

17⁰⁰ – 17³⁰ Cisza poobiednia,

17³⁰ – 20³⁰ Zajęcia wieczorne,

Konkurs na najlepszą charakteryzację postaci z górskich legend. Zajęcia w zastępach, każdy zastęp wybiera z pośród siebie jedną osobę która będzie modelem. Zadanie polega na zrobieniu przebrania oraz charakteryzacji z dostępnych materiałów.

Materiały programowe: (Farbki do twarzy, kapelusze, peruki, kolorowe tkaniny, nożyczki, agrafki i inne).

21⁰⁰ Toaleta wieczorna,

22⁰⁰ Cisza nocna.

Piątek

8⁰⁰ Pobudka,

8³⁰ – 9⁰⁰ Śniadanie,

10⁰⁰ Wyjście na zajęcia w terenie,

Ogród Ducha Gór

Zabytkowy park przy Domu Carla i Gerharta Hauptmannów w Szklarskie Porębie został odnowiony w 2011 roku. Stanowi on jedno z najciekawszych pod względem przyrodniczym, krajobrazowym i historycznym założeń na terenie Kotliny Jeleniogórskiej. Na obszarze ok. 4,5 ha zaprojektowano ponad kilometr przyrodniczych ścieżek górskich, które prowadzą zwiedzających szlakiem najciekawszych okazów flory parkowej.

- **Chata Wodnika Pożytecznego** – z kołem młyńskim i balkonem, z którego rozciąga się widok na „moczydło”,
- **Chata Tajemna** - ukryta w skarpie tak, że trawiasty dach zlewa się z otoczeniem, otwarta od frontu, z ławami i stołami wewnątrz, Gościńiec Ducha Gór - oparty na 18 słupach akacjowych, wewnątrz ławy ze stołami „ogniskujące się” na otwartym kominku oraz grillu (z tyłu znajduje się pomieszczenie gospodarcze),
- **Chata Skrzata z mchu i paproci** - o konstrukcji z desek, z dachem dwuspadowym z zastrzałami z gałęzi, pokrytym trawą, mchem i porostami. Obok chaty „grzybowy” płot oraz „grzybowy” stół z „grzybowymi” stołkami,
- **Chata Rzepichy Zielarki** – utrzymana w charakterze prymitywnej zagrody, gdzie ściany wykonane są z pionowych sztachet korespondujących z ogrodzeniem zielarskiego ogrodu. Te naturalne, drewniane elementy małej architektury doskonale wpisują się w górski, nieco omszały i surowy charakter parku.

Bilet do parku: 3 zł

16⁰⁰ – 17⁰⁰ Obiadokolacja,

17⁰⁰ – 17³⁰ Cisza poobiednia,

17³⁰ – 20³⁰ Zajęcia wieczorne,

Część pierwsza historia harcerstwa:

- zajęcia, które przybliżą uczestnikom zimowiska podstawową historię harcerstwa i najważniejsze postacie, dodatkowo obejrzymy film „czarne stopy”, aby zobaczyć harcerstwo z XX wieku, którego obraz jest niesamowity,

Część druga Prawo i Przyrzeczenie Harcerskie:

- uczestnicy podzieleni na zastępy zapoznają się z treścią Prawa i Przyrzeczenia Harcerskiego, z ideałami, jakie są w nich zawarte i co oznaczają one dla nas w obecnych czasach. Każdy zastęp zinterpretuje poszczególne punkty Prawa Harcerskiego i stworzy ilustracje obrazujące wybrane punkty Prawa Harcerskiego. Z powstałych prac zrobimy wystawę.

21⁰⁰ Toaleta wieczorna,

22⁰⁰ Cisza nocna.

Sobota

8⁰⁰ Pobudka,

8³⁰ – 9⁰⁰ Śniadanie,

10⁰⁰ Wyjście na zajęcia w terenie,

Stara Walońska Chata

Kultywuje obyczaje i podtrzymuje tradycje rzemieślnicze kowali, snycerzy, hutników, szlifierzy kamieni i zielarzy. Dumni depozytariusze miana *walonów* w Starej Chacie Walońskiej kontynuują wydobywanie i obróbkę cennych kamieni. W starych murach Chaty znajdują się liczne minerały, w większości

znalezione w śląskich górach — Sudetach. Zrodziła je MATKA ZIEMIA w permie — okresie ery paleozoicznej, trwającym od 298 do 252 mln lat temu.

16⁰⁰ – 17⁰⁰ Obiadokolacja,

17⁰⁰ – 17³⁰ Cisza poobiednia,

17³⁰ – 20³⁰ Zajęcia wieczorne,

Seans filmowy dla wszystkich zastępów o sławnych górskich podróżnikach. Po filmie odbędzie się dyskusja o zagrożeniach i bezpieczeństwie na górskich szlakach. Przypomnienie wiedzy z udzielania pierwszej pomocy.

21⁰⁰ Toaleta wieczorna,

22⁰⁰ Cisza nocna.

Niedziela

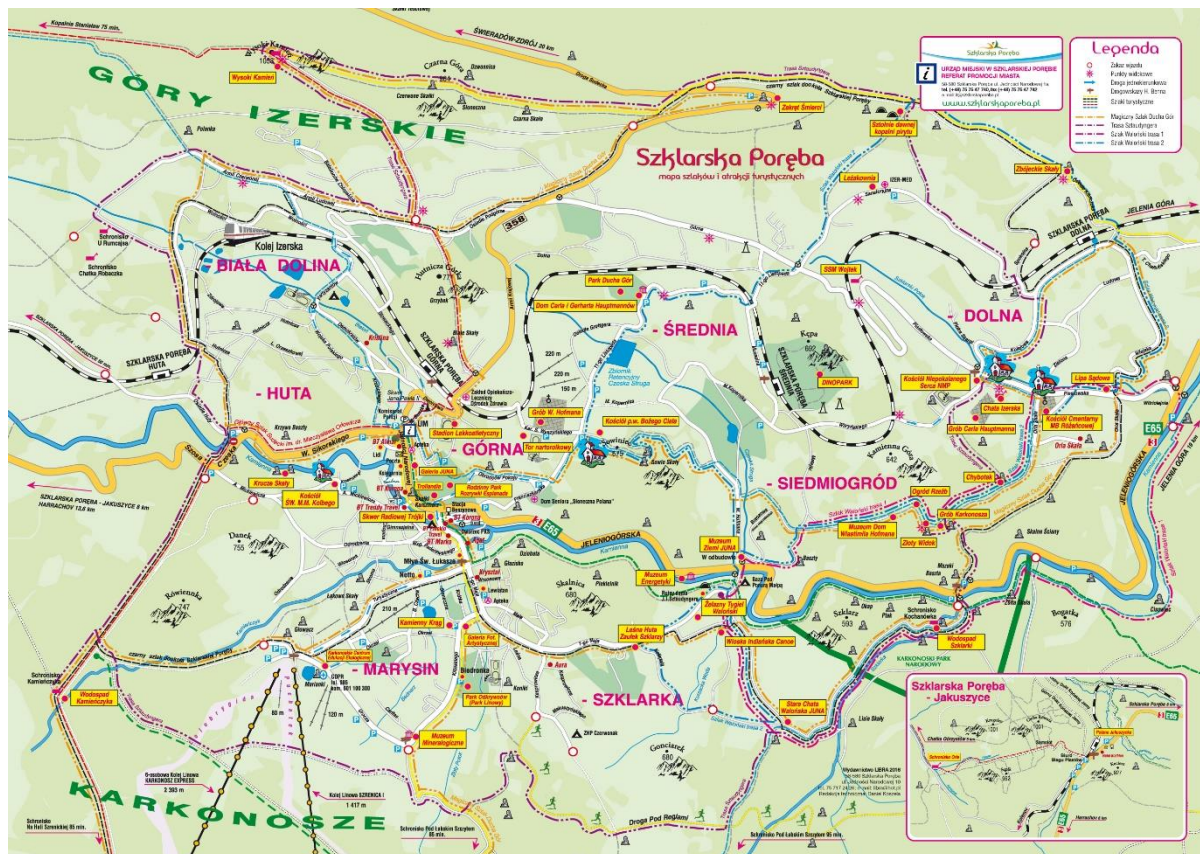
8⁰⁰ Pobudka,

8³⁰ – 9⁰⁰ Śniadanie,

10⁰⁰ Wyjazd do Sochaczewa,

16⁰⁰ - 17⁰⁰ Przyjazd do Sochaczewa,

Plan miasta.

<https://www.szklarskaporeba.pl>